

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 11 december 2007

Ö 2752-07

KLAGANDE

TL

Ombud: Advokat CJ

MOTPART

Justitiekanslern

Box 2308

103 17 Stockholm

SAKEN

Rättshjälp

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätts beslut den 26 juni 2007 i mål T 986-07

_____

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

CJs yrkande om ersättning av allmänna medel för biträde åt TL i Högsta domstolen lämnas utan bifall.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

TL har yrkat att rättshjälpen skall tillåtas fortsätta för arbete i målet i hovrätten.

Justitiekanslern har bestritt ändring.

CJ har yrkat ersättning av allmänna medel för sitt biträde åt TL i Högsta domstolen.

SKÄL

CJ biträdde i tingsrätten TL och åtta medparter, av vilka bara TL hade rättshjälp. I samband med överklagandet av tingsrättens dom anmälde CJ att den vid tingsrätten nedlagda tiden uppgick till 96 timmar och hemställde att rättshjälpen skulle tillåtas fortsätta. Han gjorde gällande att det är det antal timmar som belöper på TL, dvs. en niondel av 96 timmar, som skall ligga till grund för beslutet om rättshjälpen skall få fortsätta. Rättshjälpen borde därför tillåtas fortsätta tills TLs andel uppgår till 100 timmar.

Hovrättens beslut innebär att TLs rättshjälp skall upphöra när det arbete som CJ har rätt till ersättning för uppgår till 100 timmar.

Justitiekanslern menar att det vid bedömningen av om rättshjälpen skall tillåtas fortsätta inte finns skäl att ta hänsyn till hur stor del av kostnaden som slutligen kan antas stanna på staten.

Enligt 15 § rättshjälpslagen (1996:1619) omfattar förmånen av rättshjälpsbiträde ersättning för arbete i högst 100 timmar, om inte annat beslutas enligt 34 §. Enligt den paragrafen skall rättshjälp upphöra när det arbete som biträdet har rätt till ersättning för enligt 27 § uppgår till 100 timmar, om annat inte beslutas. Efter anmälan från rättshjälpsbiträdet när det arbete som biträdet lagt ned på uppdraget uppgår till eller närmar sig 100 timmar får rätten förordna att rättshjälpen skall fortsätta under ett visst antal timmar.

Takregeln är alltså knuten till det antal timmar som biträdet har rätt till ersättning för. Som 27 och 34 §§ rättshjälpslagen har avfattats kan regleringen inte anses ge utrymme för att det vid bedömningen av när 100-timmarstaket har uppnåtts skall tas hänsyn till om rättshjälpsbiträdet företräder även parter som inte har beviljats rättshjälp. Högsta domstolen gör således ingen annan bedömning än hovrätten i den frågan.

När det gäller frågan om det är skäligt att utsträcka rättshjälpen utöver 100 timmar bör möjligheten att låta biträdet överskrida 100-timmarsgränsen användas med stor försiktighet och alldeles särskilda omständigheter krävas. Det gäller i all synnerhet när den fortsatta arbetsinsatsen inte inskränker sig till ett fåtal timmar. (Prop. 1996/97:9 s. 144 f. och NJA 2000 s. 390.) Några sådana särskilda omständigheter har inte visats föreligga i

detta fall, där 100-timmarsgränsen skulle behöva överskridas i avsevärd mån, om rättshjälpen skulle fortsätta till dess målet slutförts i hovrätten. Mot den bakgrunden delar Högsta domstolen hovrättens bedömning att rättshjälpen skall upphöra sedan CJ arbetat med ärendet i 100 timmar. Överklagandet skall därför lämnas utan bifall.

Eftersom CJ enligt egen uppgift redan har arbetat med ärendet i mer än 100 timmar skall även hans yrkande om ersättning av allmänna medel för biträde åt TL i Högsta domstolen lämnas utan bifall.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Johan Munck, Severin Blomstrand (referent), Ann-Christine Lindeblad, Kerstin Calissendorff och Gudmund Toijer
Föredragande revisionssekreterare: Lena Råssjö